

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Magnus Höjjer

Omvårdnadsnämnden

”Omställning, från korttidsboenden till hemsjukvård – rätt insats till rätt individ” – förändrad tidsplan

Förslag till beslut

Att godkänna den förändrade tidsplanen för omställningen från korttidsplatser till hemvårdsplatser, vilket innebär;

- Fr o m 1 februari 2021 avveckla samtliga 39 platser vid korttidsenheten på Bergmästaren, vilket även inkluderar de 9 platser tidigare kallade specialdemens, samt

Att Omvårdnadsnämnden tar del av en kontinuerlig uppföljning av den genomförda förändringen.

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden beslutade den 27 februari 2020 att genomföra en omställning från korttidsplatser till hemvårdsinsatser.

Som underlag till beslut fanns en särskild framtagen handling med bland annat effektbeskrivning samt tidsplan. Denna tidsplan är nu föremål för ändring.

Nuläge

Utifrån rådande Corona-pandemi har planering inför avveckling av korttidsplatser ändrats.

Under våren 2020 stängdes korttidsenhet Bergmästaren tillfälligt på grund av smittspridning hos såväl kunder som medarbetare. När läget stabiliserats återöppnades korttidsenheten för att kort därefter åter stängas. Korttidsenhet Bergmästaren har varit stängd sedan 10 juli 2020.

Sedan 10 juli har inga kunder vistats på korttidsenhet Bergmästaren. Inga

kunder, ej heller vid enhet specialdemens, har vistats på korttidsenhet sedan 10 juli 2020.

Detta innebär att det arbetssätt som skulle ha tagits i bruk enligt tidigare tidsplan redan nu har prövats och effektuerats under ett antal månader.

Hemvårdsteamerna har utvecklats i sin roll som hemtagningsteam. Kunder har flyttat direkt hem till egen bostad efter sjukhusvistelse alternativt då behov har funnits flyttat in på vård- och omsorgsboende.

Det är nu möjligt att göra förändringar av verksamheterna som ger en förbättrad nytta för våra kunder, samtidigt som de ekonomiska effekterna blir positiva, dvs de blir en del av ramanpassningen.

Ur ett kundperspektiv är korttidsvistelse inte en idealisk lösning. För många kunder har tidigare lösning inneburit att de direkt efter utskrivning från sjukhus erbjudits plats vid korttidsboende för att därefter flytta in till vård- och omsorgsboende. De allra flesta med behov av vård- och omsorgsboende har inte kommit hem till egen bostad innan flytt sker till vård- och omsorgsboende.

För kunder med demenssjukdom har samtliga vistats vid korttidsenhet Bergmästaren i väntan på vård- och omsorgsboende. Detta gäller även för de kunder som har vistats vid den lilla enheten kallad specialdemens.

2016 genomfördes en utredning av Omvårdnad Gävle rörande mellanvård. Denna framhåller att korttidsplatser inte är, för kund, en bra insats, utan det torde vara andra lösningar och tydligare samverkan som är vägen framåt för att bättre möta behoven hos stora delar av gruppen som idag använder/nyttjar korttidsplatser.

En sammanfattning av nuläget är att korttidsplatserna ur ett kundperspektiv är fel typ av insats. Det är möjligt att ge andra insatser som medför en bättre situation för kunden och som är mer resurseffektiv för organisationen.

För två exempel av vad förändringen kan innebära, se bilaga.

Förändringen i ett större sammanhang

Flera kommuner ser just nu över behovet av korttidsplatser då insatsen (som ovan) inte anses vara till nytta för kunden. Korttidsvistelse som begrepp kan sägas ha spelat ut sin roll inom en snar framtid. Genom en väl utbyggd hemvård och en trygg utskrivningsprocess från slutet vård skulle detta rymmas i det kommunala uppdraget.

Denna förändring bör ses som en reform och utifrån ett kundperspektiv en behövlig sådan.

Påverkan och effekter för kunder

- Med detta förslag står kunden i fokus. Utgångspunkten är att skapa trygghet och kontinuitet för kund.
- Kommunen erbjuder en trygg hemgång till eget boende utifrån en mer träffsäker utskrivningsplanering.
- Ökad delaktighet och självständighet i utformning kring insatser som ges till kund då kundens delaktighet är en grundläggande aspekt i personcentrerad vård- och omsorg. I kundens eget hem ges större möjligheter att identifiera individens egna resurser.
- Att kunden träffar så få vårdgivare som möjligt innebär en ökad trygghet och möjlighet till kontinuitet. Att byta vårdform vid flera tillfällen under pågående vårdtid kan ge upphov till vissa förvirringstillstånd hos kunden. Detta förebyggs genom att kunden planeras hem utan att mellanlanda vid en korttidsenhet. Att få vara hemma i egen bostad inger hos de allra flesta en känsla av trygghet.
- Arbets sättet är i dag en del av verksamheterna och finns i hela Gävle i form av hemvårdsområden.

Att genomföra förändringen

En utökning av hemvård, ökad tillgång till vård- och omsorgsplatser samt ökad kompetens inom demens möjliggör avveckling av korttidsplatser.

Vid korttidsenhet Bergmästaren skulle efter en avveckling som ovan kvarstå 20 platser för avlösningsvistelse (de sk Villorna).

Genom att Gävle kommun 2020 får tillgång till fler vård- och omsorgsplatser kan avveckling ske fr o m 1 februari 2021.

Då korttidsenhet Bergmästaren i dagsläget utifrån rådande pandemi (stängt from 10 juli 2020) är tom skulle en stängning den 1 februari 2021 innebära minimal förändring av rådande nuläge (ordinärt boende, vård- och omsorgsboende). Verksamheterna agerar i dagsläget utifrån stängning som om korttids inte finns och planerar för kunder i ordinärt boende alternativt vid vård- och omsorgsboende.

Sektor Vårld har inte tagit emot något klagomål eller synpunkt från kund eller anhörig efter stängning av korttidsenhet. Detta talar för att kunder och

anhöriga är nöjda med nuvarande hantering/planering av kunder utifrån den enskildes behov.

En tidigare uttalad oro för kunder vid enhet specialdemens har inte infriats. Dessa kunder kunde vid stängning av korttidsenhet erbjudas plats vid vård- och omsorgsboende. Sedan ett antal år finns en ökad kompetens kring demens inom varje vård- och omsorgsboende. Dessa kunder har således inte haft behov av att få komma till det boende som tidigare var specialiserat på demenssjukdom (Fleminggatan) utan har erbjudits plats efter önskemål. Avveckling av korttidsenhet Bergmästaren ska ske under kontrollerade former och möjliggörs genom att:

- Respektive hemvårdsområde tillika blir kommunens hemtagningsteam. Kunder ska kunna planeras hem direkt efter sjukhusvistelse, även om de väntar på annat boende.
- Hemvårdsteamerna rustas med ökade resurser vilket kan innebära såväl ökade personella resurser men framförallt genom att ta in ny teknik. Det handlar alltså om att genomföra en omfördelning av resurser från korttidsenhet till hemvårdsområdena.
- Rehab ges i uppdrag att genomföra mer systematiska och intensiva insatser i samband med kundens hemgång. Detta för att minska känslan av otrygghet och för att öka individens självständighet. Det förändrade uppdraget till rehab ligger i linje med den omställning som flera andra kommuner har genomfört. Dessa har då skapat särskilda rehabteam. I Gävle kommun innefattas rehab i hemvårdsteamerna.
- Det finns i dag 10 hemvårdsområden vilka täcker hela Gävle kommun. Inom varje hemvårdsområde tillämpas arbetssättet personcentrerad teamsamverkan.
- Med förslag, ovan, att kunden planeras hem direkt efter sjukhusvistelse, blir hemvårdsområdet det team som skall möta upp kunden vid hemgång.
- De tidigare sk sviktplatserna som nämndes i tidigare tjänsteskrivelse bör hanteras under benämning reservplatser för att minska upphov till missförstånd. Dessa reservplatser kommer att finnas vid vård- och omsorgsboenden och används då kund inte kan gå hem i väntan på bostadsanpassning.

Tekniska lösningar

Förutom ett etablerat arbetssätt med utgångspunkt teambaserad samverkan, vilken är en nyckelfaktor för kundcentrerad och patientsäker vård och omsorg, planeras ny teknik för ytterligare optimering kvarboende.

När en individ är utskrivningsklar med nytt eller utökat behov av hälso- och sjukvård och/eller hemtjänst kan det som individ vara svårt att föreställa sig hur det blir när man kommer hem. Genom att erbjuda såväl personellt stöd som tekniklösningar ges möjlighet till en trygg och säker hemgång till nytta för såväl den enskilde som dess anhöriga.

Ny teknik för exempelvis tillsyn på annat sätt finns redan i dagsläget. I dag har 55 kunder tillsyn nattetid via fjärrkamera. När detta startade fanns ett uppskattat behov motsvarande 6-8 kunder. Efterfrågan på denna lösning ökar. Det finns goda möjligheter att 2021 kunna erbjuda kunder tillsyn även dagtid via fjärrkamera och samtal med stöd av videoöverföring.

Detta är bara några exempel på ny teknik som kan appliceras i kundens bostad efter sjukhusvistelse.

Samverkan Region Gävleborg

Under pågående pandemi har samverkan med region Gävleborg intensifierats. Efter senaste stängningen av korttidsenhet Bergmästaren har samverkan och planering inför kommande avveckling varit föremål för flertal diskussioner. Inför avveckling korttidsplatser Bergmästaren råder nu konsensus Gävle kommun – Region Gävleborg att:

- Tidigare överenskommelser (t ex kriterier hemsjukvård) även gäller efter avveckling korttidsplatser.
- Utskrivning från sjukhus kräver en skarp process med noggrann planering kring den enskilde.
- Samtliga berörda parter kring den enskilde har tillgång den information som krävs vid ändring av vårdform.
- För ett fungerande läkarstöd är fortsatt tät och regelbunden samverkan nödvändig.

Ekonomiska effekter

En omfördelning av resurser genomförs, för att möjliggöra utökning personella resurser samt teknikutveckling.

En utökning av personella resurser bör följas av särskild ”nyckel” där extra resurser bör följa med ökade volymer, patienter med komplexa, stora behov.

Givet en förändrad tidsplan där avveckling av korttidsplatser genomförs under 2021 skulle effekthemtagning innebära:

- Minskade kostnader förbrukningsvaror motsvarande 3 mnkr.
- Minskade kostnader timvikarier motsvarande 3,2 mnkr.

- Minskat behov sjuksköterska samt genom fördelning av resurs i verksamheten möjliggöra oberoende av bemanningssköterskor motsvarande 6 mnkr.

Totalt: 12,2 mnkr i direkt effekthemtagning (helårseffekt).

Antal medarbetare som berörs av förändring

- Omvårdnadspersonal: 38,5 åa (44 medarbetare).
- Sjuksköterska: 5,0 åa samt 1,0 undersköterska.
- Enhetschef: 1 åa.

Detta förslag medför att det antal medarbetare som i dag återfinns inom korttidsenhet Bergmästaren inte riskerar övertalighet. Personalkostnader motsvarande 18 mnkr fördelas i de verksamheter där medarbetare erbjuds nya tjänsteställen.

Tidsplan 2021

Fr o m 1 februari 2021 avveckla samtliga, dvs 39 korttidsplatser vid korttidsenhet Bergmästaren. Detta inkluderar även de 9 platser tidigare kallade specialdemens.

Vad gäller korttidsenhet Gävle Strand, har en särskild plan tagits fram och presenteras för Omvårdnadsnämnden i en separat handling (skrivelse daterat 2020-12-10, dnr 20ON47).

Att beakta

- Samverkan med Region Gävleborg behöver fortsatt bedrivas i frågan, vilket är sektorledningens ansvar.
- Utredningsuppdraget som har givits till sektorn november 2019 (synkronisering) behöver tas i beaktande.

Magnus Höijer

Sektorchef

Välfärd Gävle